

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
Executive Leadership in the 21st Century under the Office of Buriram Primary Education
Service Area 2

อนันต์ ทองสุทธิ์

Anan Thongsut

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College, Thailand

E-mail: anannon@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-2569-3032>

Received 09/02/2023

Revised 11/02/2023

Accepted 10/03/2023

บทคัดย่อ

การพัฒนาภาวะผู้นำในปัจจุบันจึงเป็นสิ่งที่จะละเลยและมองข้ามไม่ได้ เรื่องของการพัฒนาที่จะต้องมีการวิจัยหรือองค์ประกอบต่างๆ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมในการที่จะพาองค์กรสู่ความสำเร็จในยุค โลกาภิวัตน์ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพมักจะมีคุณลักษณะเฉพาะ อย่างที่เหมือนกันและมีคุณลักษณะบางประการที่เหนือกว่าผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้นำ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนก ตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่วิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารครู และบุคลากร จำนวน 3,111 คน และมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 342 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และ t-test ผลการวิจัย พบว่า (1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 พบว่า (ก) จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (ข) จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ (ค) จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ ; ผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

Abstract

Leadership development today is something that cannot be neglected and cannot be overlooked. The development must have various factors or elements, considering the appropriate aims to lead the organization to success in this era. globalization. Effective leaders often have the same characteristics and qualities that are superior to non-leaders. The purposes of this research were (1) to study the executive leadership in the 21st century under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2. And (2) comparing the level of opinions of personnel towards the leadership of executives in the 21st century under Buriram Primary Educational Service Area Office 2 classified by gender, work experience, and school size. The population of this research consisted of 3,111 administrators, teachers, and personnel and a sample of 342 people. The research tool was a questionnaire on the level of management in the 21st century. The statistics used in the research were frequency, mean, percentage, standard deviation, F-test, and t-test. The results showed that (1) The overall level of executive leadership in the 21st century was at a high level. And (2) the results of comparing opinions on executive leadership in the 21st century found that; (a) classified by gender as a whole and not different from each other, (b) classified by overall work experience is not different, and (c) classified by school size, the overall difference was statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Leadership; Management in the 21st Century; Buri Ram Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

สถานการณ์ของโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และพลเมืองโลกหลายด้าน ได้แก่ ความผันผวนทางเศรษฐกิจการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว ระบบโลกเปลี่ยนแปลงไปสู่การแข่งขันอย่างรุนแรงในทุกภาคส่วน ด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ตลอดจนด้านการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีผลกระทบอย่างรุนแรงทั่วโลก ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบในการนำองค์กรตามกระแสแห่งอิทธิพลนั้น เพื่อความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน ผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์นี้จึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรให้สามารถที่จะเทียบเคียงสมรรถนะกับองค์กรอื่นที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูปตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่เพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารในฐานะผู้นำของสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่

[416]

Citation:

อนันต์ ทองสุทธิ. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 415-428.

Thongsut, A., (2023). Executive Leadership in the 21st Century under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2. Interdisciplinary

Academic and Research Journal, 3 (3), 415-428; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.138>

จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และความสมดุลเพื่อให้บริหารจัดการศึกษา บรรลุผลสำเร็จ (อมรรัตน์ เตชะนอก, 2563)

การพัฒนาภาวะผู้นำในปัจจุบันจึงเป็นสิ่งที่จะละเลยและมองข้ามไม่ได้ เรื่องของการพัฒนาที่จะต้องมีการป้อนปัจจัย หรือองค์ประกอบต่างๆ โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมในการที่จะพาองค์กรสู่ความสำเร็จในยุคโลกาภิวัตน์นี้ รวมทั้งต้องคำนึงถึงเรื่องของ จังหวะ เวลา และการจัดลำดับความสำคัญซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับการดำเนินชีวิตทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและในระดับผู้นำ โดยตระหนักในคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน มีความเพียรในการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง หากผู้นำบกพร่องในทักษะหรือคุณลักษณะของผู้นำเหล่านี้ สามารถทำให้เกิดผลกระทบและความล้มเหลวตามมา ตั้งแต่ในระดับชุมชน สังคม หน่วยงาน องค์กร ภาครัฐ ภาคเอกชน จนนำไปสู่ปัญหาในระดับประเทศได้ (พัชรินทร์ วงสาลี, 2564)

ผู้นำที่มีประสิทธิภาพมักจะมีคุณลักษณะเฉพาะ อย่างที่เหมือนกันและมีคุณลักษณะบางประการที่เหนือกว่า ผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้นำ คนที่จะเป็นผู้นำนั้น จะต้องมีความรู้คุณลักษณะบางประการที่แตกต่างจากบุคคลธรรมดา ลักษณะที่สัมพันธ์กับภาวะผู้นำ สามารถจัดแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1) คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้นำที่มีประสิทธิผล 2) แรงจูงใจของภาวะผู้นำ 3) ปัจจัยด้านสติปัญญาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของภาวะผู้นำ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2554) ถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะทราบแนวปฏิบัติที่ดีและมีความเหมาะสมกับลักษณะ ของผู้บริหารในยุค ศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่แล้ว แต่ในขณะเดียวกันก็มีผู้บริหาร บางส่วนที่ยังปฏิบัติตนแบบเดิม ๆ บริหารงานโดยยึดความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ฟังความคิดเห็น ของผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้อง บริหารงานโดยไม่ คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งจะได้ยินข่าว ที่เกิดจากการบริหารงานที่ผิดพลาดของผู้บริหารในยุคปัจจุบัน เป็นระยะ ๆ จะเห็นได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นจุดเริ่มต้น (นฤมล คูหาแก้ว, 2563) การมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการสร้างเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ ก็เป็นภาวะ ของผู้นำในยุคใหม่ที่ควรมีอีกเช่นกัน (อัษฎาภรณ์ บุญเกิด, 2565)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาผู้บริหาร สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ พร้อมนำสถานศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนก ตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง:** ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 3,111 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 342 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ ทาโรยามาเน (Yamane, T., 1973) กำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มโดยการเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรทั้งหมดแล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย

2. **ขอบเขตด้านเนื้อหา:** การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามแนวความคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 อ้างถึงใน นฤมล คูหาแก้ว, 2563) ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4. ด้านการชักนำจิตใจ โน้มน้าวใจ 5. ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) 5 – 15 ปี
- 3) มากกว่า 15 ปี

3.1.3 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามแนวความคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 อ้างถึงใน นฤมล คูหาแก้ว, 2563) ใน 5 ด้าน คือ 1. ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4. ด้านการชักนำจิตใจ โน้มน้าวใจ 5. ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์

[418]

Citation:

อนันต์ ทองสุทธิ. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 415-428.

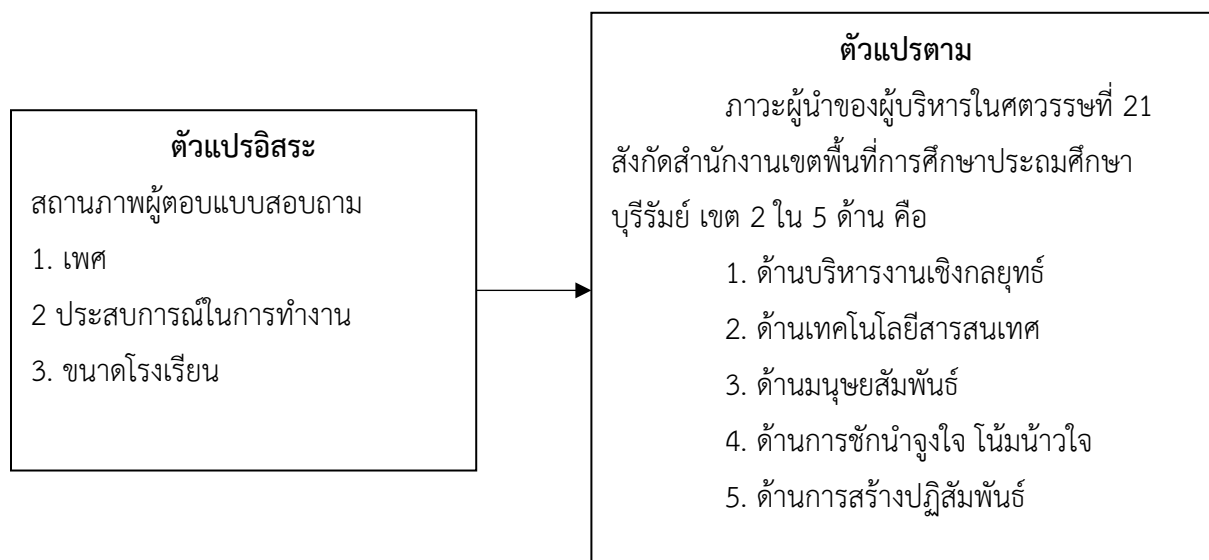
Thongsut, A., (2023). Executive Leadership in the 21st Century under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2. Interdisciplinary

Academic and Research Journal, 3 (3), 415-428; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.138>

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา: การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ดำเนินการระหว่าง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565 ถึง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2565

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยมุ่งศึกษาตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 อ้างถึงใน นฤมล คูหาแก้ว, 2563) ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 3,111 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 342 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, T., 1973)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย (1) ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน (2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

การวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ (1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ (2) วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	148	43.30
หญิง	194	56.70
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	131	38.30
5 -15 ปี	137	40.10
มากกว่า 15 ปี	74	21.60

[420]

Citation:

อนันต์ ทองสุทธิ. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 415-428.

Thongsut, A., (2023). Executive Leadership in the 21st Century under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2. Interdisciplinary

Academic and Research Journal, 3 (3), 415-428; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.138>

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
3. ขนาดโรงเรียน		
ขนาดเล็ก	94	27.50
ขนาดกลาง	136	39.80
ขนาดใหญ่	112	32.70
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 และเป็นเพศหญิง มีจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 56.70 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 5 -15 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง เป็นส่วนมาก จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 และสังกัดโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.34	0.52	มาก	1
ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์	4.31	0.55	มาก	2
ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.12	0.50	มาก	3
ด้านการชักนำจิตใจ โน้มน้าวใจ	4.03	0.52	มาก	4
ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์	3.95	0.50	มาก	5
โดยรวม	4.15	0.37	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.34$, S.D.= 0.52) ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D.= 0.55) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.50) ด้านการชักนำจิตใจ โน้มน้าวใจ ($\bar{X} = 4.03$, S.D.= 0.52) ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.50)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้งภาพรวม รายด้าน และรายข้อ จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ

ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	เพศชาย n=148		เพศหญิง n=194		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.34	0.52	4.33	0.52	0.181	0.857
ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์	4.34	0.55	4.28	0.55	0.873	0.383
ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.11	0.50	4.13	0.50	-0.369	0.712
ด้านการชักนำจิตใจ โน้มน้าวใจ	3.99	0.51	4.06	0.53	-1.272	0.204
ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์	3.92	0.50	3.97	0.49	-0.893	0.373
โดยรวม	4.14	0.37	4.15	0.38	-0.384	0.701

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	0.467	2	0.233	0.867	0.421
	ภายในกลุ่ม	91.234	339	0.269		
	รวม	91.701	341			
ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.859	2	0.93	3.123*	0.045
	ภายในกลุ่ม	100.916	339	0.298		
	รวม	102.775	341			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.304	2	0.652	2.655	0.072
	ภายในกลุ่ม	83.267	339	0.246		
	รวม	84.571	341			
ด้านการชักนำจิตใจ โน้มน้าวใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.249	2	0.125	0.457	0.634
	ภายในกลุ่ม	92.63	339	0.273		
	รวม	92.879	341			
ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.577	2	0.289	1.174	0.310
	ภายในกลุ่ม	83.329	339	0.246		
	รวม	83.906	341			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.733	2	0.367	2.679	0.070
	ภายในกลุ่ม	46.387	339	0.137		
	รวม	47.12	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2.811	2	1.406	5.361*	0.005
	ภายในกลุ่ม	88.89	339	0.262		
	รวม	91.701	341			
ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	2.194	2	1.097	3.698*	0.026
	ภายในกลุ่ม	100.581	339	0.297		
	รวม	102.775	341			
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	4.843	2	2.421	10.296*	0.000
	ภายในกลุ่ม	79.728	339	0.235		
	รวม	84.571	341			
ด้านการชักนำใจ โนมน้าวใจ	ระหว่างกลุ่ม	2.546	2	1.273	4.778*	0.009
	ภายในกลุ่ม	90.333	339	0.266		
	รวม	92.879	341			
ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	1.331	2	0.666	2.733	0.066
	ภายในกลุ่ม	82.575	339	0.244		
	รวม	83.906	341			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.61	2	1.305	9.937*	0.000
	ภายในกลุ่ม	44.51	339	0.131		
	รวม	47.12	341			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการชักนำใจ โนมน้าวใจ

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน อาจเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงไปในทุกด้าน ทำให้การดำเนินชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจะนำพาองค์กรใดได้ก้าวผ่านได้นั้นจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ ศรสุวรรณ บัญณกรณชัย (2561) ที่ทำการศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครู ที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา และต่ำสุด ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อัษฎาวุธ บุญเกิด (2565) ที่ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่เป็นอยู่ของภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยปัจจัยในการบริหารจัดการค่อนข้างมาก สอดคล้องกับ การศึกษาของ อรสา มาสิงห์ (2562) ที่ทำการศึกษา การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัย พบว่า 1. การศึกษาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา จำแนกตาม สถานภาพ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ เอลิมพล วงศ์พระลับ (2564) ที่ทำการศึกษา ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาใน สังกัด อาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสถานภาพทางเพศ ระหว่าง เพศชาย กับ เพศหญิงภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ไม่แตกต่างกัน

[425]

Citation:

อนันต์ ทองสุทธิ. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 415-428.

Thongsut, A., (2023). Executive Leadership in the 21st Century under the Office of Buriram Primary Education Service Area 2. Interdisciplinary

Academic and Research Journal, 3 (3), 415-428; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.138>

3. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ อาจเนื่องมาจาก การที่บุคคลจะมีความสามารถในการ บังคับบัญชาบุคคลอื่น โดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น ทำให้บุคคลอื่น ไว้วางใจ และให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือสั่งการ บังคับ บัญชา ประสานงาน เพื่อให้กิจการบรรลุผลสำเร็จตามหมายที่ต้องการ เป็นความสามารถส่วนบุคคลที่ผู้นำต้องพัฒนาตนเอง (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2557) และสอดคล้องกับ ณิชดาพร หวานสนิท (2565) ที่ทำการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้านแตกต่างกัน ในด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการชักนำใจ โน้มน้าวใจ อาจเนื่องมาจาก คือ ภาวะผู้นำเป็นภาวะที่ ก่อให้เกิดศรัทธาเป็นที่ยอมรับและเกิดจุดมุ่งหมายร่วมกันในสังคมนั้น ๆ ซึ่งเมื่อขนาดโรงเรียนต่างกันทำให้จำนวนกลุ่มแตกต่างกัน คุณสมบัติของผู้นำจึงแตกต่างกันออกไป (ประเวศ วะสี, 2554) สอดคล้องกับ ทศพร จันทรงาม (2563) ทำการศึกษา ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นผู้บริหารและครูต่อทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สุพรรณ แก้วสีหมอก (2565) ทำการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัย ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะความสามารถในด้านนี้

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ภาวะผู้นำในการบริหารควรมีทักษะพื้นฐานคือการสร้างปฏิสัมพันธ์

1.3 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในองค์กร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาเป็นไปด้วยดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาทักษะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

2.2 ควรศึกษาความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

เฉลิมพล วงศ์พระลับ วานิช ประเสริฐพร และอดุลย์พิมพ์ทอง. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาใน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 6(3), 137-150.

ณิชาพร หวานสนิท และ พรรณี ผุดเกิด. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(2), 127-142.

หัตถ์ จันทรงาม. (2563). ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 2. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร*, 15(2), 247-259.

นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. *ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2557). *การจัดการสมัยใหม่ (Modern Management)*. กรุงเทพฯ : ทริบเพิล กรุ๊ป จำกัด.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ประเวศ วะสี. (2554). *เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- พัชรินทร์ วงสาโร. (2564). คุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา. *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2554). *ภาวะผู้นำ (Leadership)*. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.
- ศรสุวรรณ บุญณกรณ์ชัย. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *สารสนเทศเพื่อการบริหาร*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุพรรณษา แก้วสีหมอก. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตนวลจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(8), 419-433.
- อมรรัตน์ เตชะนอก รัชนิจรุจิรวัฒน์ และพระฮอนด้า วาทสโท. (2563). การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม*, 6(2), 1-15.
- อรสา มาสิงห์. (2562). การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 13(2), 105-118.
- อัษฎาบุช บุญเกิด, ทรงเดช สอนใจ และวสันต์ชัย กากแก้ว. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 7(3), 755-766.
- Yamane, T., (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd Edition. New York: Harper and Row.